

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1403/18-M

Název	Mateřská škola Sluníčko, Hranice na Moravě příspěvková organizace
Sídlo	Plynárenská 1791, 753 01 Hranice na Moravě
E-mail	matskola.hranice@tiscali.cz
IČ	49558625
Identifikátor	600145573
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Leona Vaculíková
Zřizovatel	město Hranice
Místo inspekční činnosti	Plynárenská 1791, 753 01 Hranice
Termín inspekční činnosti	28. 11. – 30. 11. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Trojtřídní mateřská škola (dále MŠ, škola) poskytuje předškolní vzdělávání ve věkově odlišených třídách dětem od 2 do 7 let. Ke dni inspekce se v MŠ vzdělávalo 81 dětí (kapacita MŠ je 84 dětí), z celkového počtu bylo 15 dětí před zahájením povinné školní docházky, včetně jednoho dítěte s uloženým odkladem povinné školní docházky. Přirozeně zde bylo začleněno dítě s příznými podpůrnými opatřeními a dítě s odlišným mateřským jazykem. Mateřská škola přijímá děti od 2 let věku, aktuálně se zde vzdělávalo 11 dětí mladších tří let. Provoz MŠ probíhá od 6.00 do 16.30 hodin, úplata za předškolní vzdělávání na školní rok 2018/2019 byla stanovena na 500 Kč. Stravování a nápoje k pitnému režimu zajišťuje mateřská škola prostřednictvím vlastní školní jídelny. Mateřská škola se nachází v sídlištní části města v budově určené pro předškolní vzdělávání, součástí je školní zahrada.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svoji pracovní pozici dlouhodobě, splňuje kvalifikační předpoklady a vzhledem k velikosti školy si ponechala ve své kompetenci většinu povinností spojených s organizací provozu i vzdělávacím procesem. Dlouholeté profesní a řídicí zkušenosti jí pomáhají při stanovování koncepčních záměrů, vycházejících z prostředí i reálných možností školy. Zásadní význam přikládá ředitelka dobrým vztahům na pracovišti, spolupráci s rodiči a dalšími institucemi.

Koncepce rozvoje školy částečně prolíná školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“), s názvem „Putování se sluníčkem“, který je základním východiskem pro realizaci předškolního vzdělávání. Stejným cílem školního vzdělávacího programu je rozvoj pohybových dovedností a komunikativních kompetencí.

Pedagogický sbor tvoří šest kvalifikovaných učitelek včetně ředitelky školy, dítěti s příznými podpůrnými opatřeními poskytuje podporu asistentka pedagoga, personální oporu ve třídě s dětmi mladšími tří let zajišťuje chůva, obě s požadovanou kvalifikací.

Pravidla chodu školy a povinnosti všech zaměstnanců ředitelka upřesnila v organizačních dokumentech, kontrolní činnost realizuje kratšími režimovými vstupy do vzdělávacího procesu i prostřednictvím plánované hospitační činnosti. Cílené a systematické využívání výsledků hospitační činnosti vzhledem ke zvyšování úrovně předškolního vzdělávání není zcela zřejmé. Hospitační činnost vykazovala ze strany ředitelky spíše formální přístup, méně se zaměřovala na organizaci vzdělávacího procesu, vyváženost spontánních a řízených aktivit i využívání metod a forem v součinnosti s diferencovaným a individualizovaným pojetím vzdělávání. Učitelky byly hodnoceny převážně pozitivně, s menším zaměřením na inovativní přístupy v předškolním vzdělávání, nebyly cíleně vedeny k vlastní sebereflexi v oblasti uplatňovaných metod a forem, což se projevilo v malé pružnosti a pestrosti vzdělávacího procesu. Rovněž využití překrývání přímé pedagogické práce, umožňující souběžné působení učitelek již v průběhu řízených činností, nebylo důsledně kontrolováno vzhledem k efektivnímu přístupu k diferencovanému a individualizovanému vzdělávání. Další vzdělávání pedagogů probíhalo spíše sporadicky, plán dalšího vzdělávání nebyl plněn většinou z provozních důvodů (onemocnění pedagogů, zrušení seminářů). Vzájemné hospitace jako zdroj sdílení zkušeností, inspirací a kolegiálního hodnocení v rámci odborného profesního růstu pedagogů nebyl využíván. Pravidelná jednání pedagogických rad se zabývala především organizačními záležitostmi, zajištěním provozu a plynulého chodu školy, ale jen okrajově se věnovala předávání poznatků z absolvovaných seminářů a analýze strategií pedagogického procesu vzhledem k výsledkům vzdělávání a individuálním potřebám jednotlivých dětí. Chybí aktivní využití tohoto nástroje řízení

k posílení týmové spolupráce, vyhodnocování všech oblastí vzdělávání i prosazování potřebných změn v práci pedagogů i školy jako celku.

Mateřská škola má velmi dobré prostorové i materiální podmínky k poskytování předškolního vzdělávání, uspořádání tříd je vhodné k realizaci skupinových a individuálních aktivit, členění herních částí na zájmové koutky dětí přiměřeně motivuje k námětovým i konstruktivním hrám, výtvarným i pracovním aktivitám.

Podmínky a pravidla zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (dále BOZ), jsou stanoveny ve vnitřních předpisech školy, na dodržování zásad bezpečnosti jsou děti pravidelně upozorňovány na začátku a v průběhu školního roku, poučení o bezpečnosti je zapisováno učitelkami do třídních knih.

Venkovní prostory mateřské školy, školní zahrada a terasa vykazují rizika v oblasti BOZ, které nebyly včas řešeny a jsou důsledkem nesystémové kontroly ředitelky školy. Zjištěné nedostatky vyžadují okamžité řešení a důsledné odstranění.

Stravování dětí zajišťuje vlastní školní jídelna. Poskytovaná strava je pestrá, obohacená zdravými druhy potravin a doplňovaná dostatečným výběrem ovoce a zeleniny. Nápoje k pitnému režimu jsou přístupné během celého dne a děti je využívaly samostatně i za pomoci učitelek.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování pedagogického procesu v MŠ vychází ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který učitelky rozpracovaly v třídních vzdělávacích programech a týdenních plánech. Rozdílné tematické celky v jednotlivých třídách se odvíjely od aktuálního integrovaného bloku a propojovaly záměry a cíle uvedené v koncepci školy. Organizace dne vycházela z časově vymezeného střídání činností, spontánní a řízené aktivity byly vyvážené. Pedagogické pracovnice volily převážně vhodné metody a formy vzdělávání přiměřené věku dětí a poskytovaly dětem dostatečný prostor pro společnou hru, komunikaci a vytváření prosociálních vztahů.

V průběhu ranních i odpoledních spontánních činností měly děti dostatek podnětů k vlastním hrám i předkládaným aktivitám rozvíjejícím smyslové a hmatové vnímání, fantazii a představivost, jemná motorika byla rozvíjena nabídkou výtvarných a konstruktivních činností. Učitelky poskytovaly dětem prostor ke komunikaci a spontánnímu sociálnímu učení, zařazovány byly hry doprovázené pohybem, zpěvem, cvičením postřehu. Vzdělávací nabídka navazovala na dříve získané znalosti a dovednosti dětí, korespondovala s aktuálním tématem, vyznačovala se však malou šíří a pestrostí. V řízených činnostech preferovaly učitelky frontální formy vzdělávání, volily převážně řízený rozhovor většinou s promyšlenou motivací a využitím učení hrou, prožitkového a činnostního učení i samostatné práce dětí. Vzdělávání bylo přizpůsobeno i nejmladším dětem s důrazem na zajištění jejich postupné adaptace, rozvoj komunikativních schopností, zvládnutí základní sebeobsluhy a navazování vzájemných vztahů.

Účelnost uplatňovaných vzdělávacích metod, forem a motivace dětí se však v průběhu vzdělávacích aktivit lišila. Část vzdělávacího procesu byla provázena větší mírou verbálních metod s převažujícím slovním projevem učitelek bez potřebné průběžné motivace a aktivizace dětí, přičemž děti měly minimální prostor pro vlastní vyjadřování, uplatňování vlastních nápadů a iniciativy. Na otázky odpovídaly jednoslovně a bez širšího zamyšlení, většinou chybělo zařazení skupinového a kooperativního učení, aktivit podporujících samostatné myšlení, objevování a experimentování. Většina připravených činností se vyznačovala spíše předmětovým zaměřením a jen výjimečně směřovala k individuálním

vzdělávacím schopnostem a potřebám dětí nebo k cílené diferenciaci úkolů pro děti před nástupem k povinné školní docházce či s uložným odkladem povinné školní docházky. V rozdílné míře byly děti vedeny také k aktivnímu sebepečetí, sebevědomí a sebereflexi vzhledem k vlastním dovednostem, schopnostem a postojům prostřednictvím sebehodnocení i vzájemného vrstevnického hodnocení a důsledného využívání průběžné či závěrečné pozitivní zpětné vazby učitelek k jejich činnostem.

Předložená dokumentace k dítěti s přiznanými podpůrnými opatřeními obsahovala všechny požadované náležitosti, včetně pravidelného vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu. Asistentka pedagoga vhodně spolupracovala s učitelkou a náležitě se věnovala dítěti s přiznanými podpůrnými opatřeními. Svoji pozornost soustředila i na pomoc a podporu ostatním dětem, které ji aktuálně potřebovaly.

Podpora tělesného rozvoje, zdatnosti a zdraví probíhala zejména prostřednictvím zařazování pravidelných cílených zdravotně preventivních cvičení, pohybových a relaxačních chviliek a pobytu venku s vycházkami do okolí školy.

Organizace stravování probíhala plynule, nedocházelo k nežádoucím prostojům, ale samostatnost a sebeobsluha při jídle byla podporována zejména u nejstarších dětí, mladší děti byly k aktivní spoluúčasti a rozhodování podněcovány v menší míře. Průběh odpoledního odpočinku vhodně refletoval rozdílné fyziologické i osobní potřeby dětí s možností nabídky klidných činností, výtvarných aktivit a dokončování úkolů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky předškolního vzdělávání odpovídaly vytvořeným podmínkám, uplatňovaným pedagogickým přístupům i věkovým a individuálním odlišnostem dětí. V průběhu inspekční činnosti děti prokazovaly přiměřené znalosti ze světa lidí a přírody, uměly prezentovat písničky i básně, fyzickou zdatnost a pohybové dovednosti projevovaly zejména při tělovýchovných aktivitách. Děti se dobře orientovaly ve svém prostředí a uvědomovaly si nevhodné projevy chování, přirozeně a bez zábran mezi sebou komunikovaly a navazovaly bezproblémově kontakt s dospělým. Při sebeobsluze byly většinou samostatné, uměly si poradit s oblékáním i při stolování, starší děti používaly příbor. Nastavená organizace a uplatňovaný pedagogický styl v některých třídách neumožňovaly dětem své schopnosti zcela uplatnit.

Evaluační vzdělávání v MŠ vzhledem k naplňování vzdělávacích záměrů a cílů v jednotlivých oblastech podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání je prováděna pravidelně po ukončení tematických celků. Nastavení evaluačních mechanismů však není zcela funkční, hodnocení má spíše popisný charakter a popisuje jen v obecné rovině průběh vzdělávání. K systematickému vyhodnocování využitých metod a forem vzdělávací práce s cílem sebereflexe učitelek a stanovení konkrétních východisek pro systematické plánování vzdělávacích strategií nedochází, což se odrazilo v menší pestrosti a nápaditosti vzdělávacího procesu.

Oblast primární diagnostiky byla vedena spíše formálně, vzdělávací pokroky jednotlivých dětí byly zaznamenávány pouze podtrháváním pojmů v obecně nastavených hodnotících formulacích. Zvolený diagnostický systém byl nesrozumitelný a tudíž i nefunkční vzhledem k přípravě individuálně zacílené a diferencované vzdělávací nabídky a stanovování konkrétních vzdělávacích postupů pro podporu jednotlivých dětí. Mateřská škola aktuálně hledá účinnější evaluační systém hodnocení dětí.

Mateřská škola aktivně spolupracuje se všemi místními základními školami, pořádá besedy a vzájemné návštěvy a usnadňuje tak přechod dětí do základního vzdělávání. V souvislosti se vzděláváním dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními MŠ konzultuje případně

problémy s poradenským zařízením. Logopedickou depistáž a následnou prevenci zajišťuje kmenová učitelka s požadovanou akreditací a do vzdělávacího procesu byly učitelkami přirozeně začleňovány jazykové chvilky. Vzdělávání vhodně doplňují kulturní a sportovní akce a výlety do okolí. Rodiče jsou o vzdělávacích výsledcích dětí pravidelně informováni, učitelky se zákonnými zástupci komunikují zejména při předávání dětí, osobních konzultacích a na společných akcích. Potřebné informace vztahující se k působení školy byly zveřejněny na nástěnkách v šatnách dětí a na webových stránkách školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- V řízení mateřské školy došlo k poklesu úrovně odborného metodického vedení pedagogů vzhledem k aktuálním požadavkům a inovativním trendům v předškolním vzdělávání.

Silné stránky

- V koncepčních záměrech se mateřská škola zaměřuje na rozvoj pohybových dovedností dětí, pravidelně zařazuje pohybové aktivity, včetně pěších výletů do přírody.
- Mateřská škola je vstřícná k přijímání dětí mladších tří let a zajišťuje podmínky pro jejich adaptaci, výchovu a vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Řízení školy vykazuje nedostatky v oblasti kontrolní a hospitační činnosti, v pedagogickém a metodickém vedení učitelek i využívání evaluačních nástrojů ke zlepšování úrovně předškolního vzdělávání.
- Menší pozornost je věnována dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků vzhledem k realizaci inovativních přístupů v pedagogickém procesu, včetně možnosti vzájemných hospitací a cílené pedagogické diskuse.
- Převažovaly frontální formy vzdělávání při didakticky zacílených činnostech s menší mírou zařazování skupinové práce, práce ve dvojicích, kooperativních aktivit a diferencovaných úkolů dle vzdělávacích schopností jednotlivých dětí.
- Neefektivní vyhodnocování realizovaných témat vzhledem k sebereflexi učitelek v součinnosti s aplikovanými metodami a formami v předškolním vzdělávání.
- Poskytovaná zpětná vazba učitelek k aktivitám dětí nebyla vždy důsledná, děti byly pouze ojedinelé vedeny k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.
- Vedení pedagogické diagnostiky není funkční a neposkytuje konkrétní východiska pro pedagogické působení v rámci individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivých dětí.
- Školní zahrada vykazuje některá bezpečnostní rizika vzhledem k ochraně zdraví a bezpečnosti dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit úroveň řízení v oblasti odborného a metodického vedení pedagogických pracovníků a posilovat schopnosti k funkční spolupráci učitelek.
- Vyhledávat různé formy dalšího vzdělávání pedagogů, získané informace propojovat s třídním plánováním a cíleně využívat pro přípravu pestré, individualizované vzdělávací nabídky.
- Podpořit profesní rozvoj pedagogů realizací vzájemných hospitací s cílem kolegiálního hodnocení, sdílení různých přístupů, nápadů, metod a forem v předškolním vzdělávání.
- Propracovat hodnotící mechanismy vzhledem k vzdělávacím záměrům v ŠVP a třídnímu plánování a zjištěné informace využívat ke zvyšování úrovně poskytovaného vzdělávání.
- Prohloubit pedagogickou diskusi s týmovou spoluprací v rámci celého pedagogického kolektivu.
- Vytvořit přehledný, smysluplný a účelný systém pedagogické diagnostiky a zaznamenávání pokroků dítěte s využitím pro každodenní práci učitelek a přípravu individualizované vzdělávací nabídky.
- Posilovat v souladu se stanovenými vzdělávacími záměry samostatnost, odpovědnost a rozhodovací schopnosti dětí při stravování.
- Vést děti ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení prostřednictvím vhodně volených otázek, obrázků nebo piktogramů.
- Přijímat účinná a včasná opatření k odstranění a prevenci rizik spojených se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o právnické osobě s názvem Mateřská škola Sluníčko Hranice na Moravě, příspěvková organizace, ze dne 1. 5. 2018
2. Výkaz S 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2018, ze dne 1. 10. 2018
3. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2018, ze dne 1. 11. 2018
4. Jmenování do funkce ředitelky Mateřské školy Sluníčko Hranice na Moravě, ze dne 7. 7. 1997 a Potvrzení o setrvání ve funkci ředitele, ze dne 9. 4. 2018 (na dobu 6 let do 31. 7. 2024)
5. Výjimka z počtu dětí ve třídách mateřských škol, ze dne 31. 10. 2017
6. Školní řád mateřské školy, s platností od 1. 9. 2017 včetně prezenční listiny zákonných zástupců
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Putování se sluníčkem“, s platností od 1. 9. 2017
8. Koncepce rozvoje mateřské školy na období 2018 až 2024, ze dne 18. 2. 2018
9. Vlastní hodnocení školy, ze dne 31. 10. 2015
10. Školní matrika (příhláška dítěte k zápisu do mateřské školy, žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, evidenční list pro dítě v MŠ - zmocnění k vyzvedávání dítěte z MŠ jinou osobou a vyjádření lékaře, rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání)
11. Minimální preventivní program mateřské školy, ze dne 1. 1. 2018
12. Evidence docházky dětí, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
13. Třídní knihy školní roky 2017/2018 a 2018/2019
14. Třídní vzdělávací programy včetně evaulace
15. Zápisy z třídních schůzek
16. Zápisy z pedagogických rad zaměstnanců, včetně prezenční listiny, (seznámení se školním řádem)
17. Zápisy z hospitační činnosti za školní rok 2017/2018 a 2017/2018
18. Pedagogická diagnostika a portfolia dětí, školní rok 2018/2019
19. Dokumentace dětí s priznanými podpůrnými opatřeními
20. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2018/2019
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti (pracovní smlouvy, platové výměry, náplně práce, doklady o dosaženém vzdělání, přehled o absolvovaných vzdělávacích akcích)
22. Stanovení pracovní doby pedagogických pracovníků, školní rok 2018/2019
23. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2017, 2018
24. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí, školní rok 2018/2019
25. Doklady vztahující se ke školnímu stravování, školní rok 2017/2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Opletalová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Petra Opletalová v. r.

Mgr. Jitka Zavadilová, školní inspektorka

Jitka Zavadilová v. r.

Ing. Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice

Markéta Tomečková v. r.

V Olomouci 18. 12. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Leona Vaculíková, ředitelka školy

Leona Vaculíková v. r.

V Hranicích 20. 12. 2018